

ISSN: 2146-1961

Tümen, T. & Bahçeci, F. (2023). Yükseköğretim öğrenci mentorluk ölçeğinin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi, *International Journal of Eurasia Social Sciences (IJOESS)*, 14(54), 1669-1682.

DOI: <http://dx.doi.org/10.35826/ijoess.3365>

Makale Türü (ArticleType): Araştırma Makalesi

YÜKSEKÖĞRETİM ÖĞRENCİ MENTORLUK ÖLÇEĞİNİN ÇEŞİTLİ DEĞİŞKENLER AÇISINDAN İNCELENMESİ

Tuğba TÜMEN

Öğr. Gör., Bitlis Eren Üniversitesi, Bitlis, Türkiye, ttumen@beu.edu.tr
ORCID: 0000-0001-6461-4245

Ferhat BAHÇECİ

Doç. Dr., Fırat Üniversitesi, Elazığ, Türkiye, ferhatb@firat.edu.tr
ORCID: 0000-0001-6363-4121

Gönderim tarihi: 06.04.2023

Kabul tarihi: 08.11.2023

Yayın tarihi: 03.12.2023

Öz

Bu araştırma, yükseköğretimde mentorluk olgusunun önemini ve etkisini anlamak amacıyla yapılmıştır. Öğrencilerin kişisel gelişimine, kariyer hedeflerine ve akademik başarılarına katkıda bulunabilen mentorluk programlarının önemi giderek artmaktadır. Bu çalışmada, bir üniversitede farklı bölümlerde öğrenim gören 270 öğrenci üzerinde Crisp (2009) tarafından geliştirilen ve Gök ve Aydın (2017) tarafından Türkçe'ye uyarlanan Yükseköğretim Öğrenci Mentorluk Ölçeği kullanılarak mentorluk kavramının öğrencilerin bakış açısıyla ilişkisi araştırılmıştır. Ölçekte güvenilirlik adına Cronbach Alpha içtutarlık katsayısı, Türk kültürüne uygunluğu için de yapı geçerliğini belirleyen Açıklayıcı Faktör analizi uygulanmıştır. Bu ölçekten elde edilen veriler öğrencilerin mentorluk programlarından beklentilerini ve deneyimlerini değerlendirmek için kullanılmıştır. Araştırma sonuçları, ölçeğin katılımcılara yol gösterme, mentorluk, akademik başarıya ulaştırma ve rol model olma gibi önemli faktörleri ölçmede etkili olduğunu göstermektedir. Ölçeğin uygulanması için araştırmacının da görev yaptığı üniversiteden gerekli izinler alınarak kolay örnekleme yöntemi tercih edilmiştir. Yapılan analizler sonucunda mentorluk ölçeğinin cinsiyet ve bölüm gibi demografik değişkenlere göre anlamlı farklılıklar gösterdiği tespit edilmiştir. Buna bağlı olarak kız öğrencilerin yükseköğretimdeki mentorluk algıları, erkek öğrencilere göre daha fazladır. Bu bulgular, mentorluk programlarının çeşitli öğrenci gruplarına yönelik olarak tasarlanması ve uygulanması gerekliliğini vurgulamaktadır. Araştırma sonuçları, yükseköğretimde mentorluk programlarının öğrencilerin kişisel gelişimine ve başarılarına olumlu etkileri olduğunu göstermektedir. Ayrıca öğrencilerinin bölüm değişkenine göre varyans (ANOVA) analizi ile karşılaştırıldığı analizde, üniversite öğrencilerinin mentorluk uygulamalarına ilişkin algılarının öğrenim gördükleri bölüm değişkenine göre farklılaştığı anlaşılmıştır. Buna bağlı olarak da farklılaşmanın en fazla olduğu bölümlerin Çocuk Gelişimi bölümü ile Mühendislik Fakültesi öğrencileri arasında olduğu tespit edilmiştir. Yükseköğretim kurumlarının mentorluk programlarını önemsemesi ve bu programların etkinliğini artırmak için gerekli adımları atması, öğrencilerin kişisel gelişimlerini desteklemek ve başarılarını artırmak açısından hayati öneme sahiptir.

Anahtar kelimeler: Yükseköğretimde mentorluk, mentorluk uygulamaları, yükseköğretim öğrenci mentorluk ölçeği, mentorluk.

EXAMINATION OF HIGHER EDUCATION STUDENT MENTORING SCALE IN TERMS OF VARIOUS VARIABLES

ABSTRACT

This research was conducted to understand the importance and impact of mentoring in higher education. The importance of mentoring programs that can contribute to students' personal development, career goals and academic success is increasing. In this study, the relationship between the concept of mentoring and the students' perspective was investigated by using the Higher Education Student Mentoring Scale developed by Crisp (2009) and adapted into Turkish by Gök and Aydın (2017) on 270 students studying in different departments at a university. The Cronbach Alpha internal consistency coefficient used for the reliability of the scale, and the Exploratory Factor analysis, which determines the construct validity for its suitability for Turkish culture, applied. The data obtained from this scale used to evaluate students' expectations and experiences from mentoring programs. The results of the research show that the scale is effective in measuring important factors such as guiding the participants, mentoring, achieving academic success and being a role model. For the application of the scale, the easy sampling method preferred by obtaining the necessary permissions from the university where the researcher also works. As a result of the analyzes, it determined that the mentoring scale showed significant differences according to demographic variables such as gender and department. Accordingly, female students' perception of mentoring in higher education is higher than that of male students. These findings highlight the necessity of designing and implementing mentoring programs for various student groups. Research results show that mentoring programs in higher education have positive effects on students' personal development and success. In addition, in the analysis in which the students compared with the analysis of variance (ANOVA) according to the department variable, it understood that the perceptions of the university students regarding the mentoring practices differed according to the variable of the department they studied. Accordingly, it has been determined that the departments with the highest differentiation are between the Department of Child Development and the students of the Faculty of Engineering. It is vital that higher education institutions care about mentoring programs and take the necessary steps to increase the effectiveness of these programs, to support the personal development of students and to increase their success.

Keywords: Mentoring in higher education, mentoring practices, higher education student mentoring scale, mentoring.

GİRİŞ

Üniversiteler geleceğimizi şekillendiren, her türlü aktivitelerin, etkinliklerin yürütüldüğü yükseköğretimde ön lisanstan lisansüstü eğitime kadar çeşitli bölümlerde öğrenci yetiştiren kurumlardır (Bakioğlu ve Yaman, 2004). Üniversitelerde öğrencilerin öğrenim gördükleri alanda kendilerini geliştirmelerini sağlamak ve onların yeterliliklerinin farkına varmak ayrıca öğrenim hayatlarında her türlü desteği vermek için birtakım uygulamalarda bulunmak gerekmektedir. Yurtdışında birçok üniversitede örneğine rastladığımız ve halen uygulanmakta olan mentorluk faaliyetlerinin ülkemizdeki yükseköğretim kurumlarında yaygınlaşması beklenmektedir.

Terim olarak yeni yeni adından söz ettiren mentorluk kavramı, farklı adlarla aslında hayatımızda hep vardı. Bilge, akıl danışılan kişi, hoca, öğretmen gibi kavramlar aslında günlük hayatta sık sık karşımıza çıkan kavramlardı. Çamveren ve Vatan (2018) kariyer ve psikosoyal fonksiyondan oluşan mentorluk fonksiyonunda danışmanlığın rolünü psikososyal fonksiyon olarak belirler.

Mentorluk uygulamaları sadece danışanın değil, danışılanın da yeterliliğini geliştirdiği, ortak faydanın sağlandığı bir sistemdir. Bu sistem içinde birçok kurum bu uygulamaya başvurur. Akran mentorluğu, tersine mentorluk, grup mentorluğu, gibi çeşitlerle mesleki gelişimden, kişisel gelişime kadar her düzeyde eğitimlerle bireyler desteklenmekte ve hayata hazırlanmaktadır. Hatta bunlardan E- mentorluk uygulaması sınırları ortadan kaldırarak bireye her şartta ulaşmayı hedefler. Bu anlamda Özdemir ve Özcan (2013)'in çalışmaları e-mentorluk uygulamasının ülkemiz şartlarında uygulanabilirliğini ortaya koyan ilk özelliğiyle e-mentorluğa bakış açısını zenginleştirmiştir.

Terzioğlu (1995) üniversiteleri günümüz toplumların bilgi ve iletişim santralleri olarak adlandırmaktadır. Üniversiteler 21.yy yeterliliklerine bağlı olarak oldukça önem kazanmakta, ülkelerde, rekabet unsuru olarak görülmektedir. Üniversiteler sayesinde her türlü bilgi yayılımı ve araştırmalar gerçekleşmekte, böylelikle bilginin evrenselleşmesi sağlanmaktadır. Bilgi ve teknoloji çağını en üst seviyede yaşadığımız şu günlerde üniversitelerin en büyük görevi insan gücünü etkin, verimli ve ekonomik olarak değerlendirilip demokratik yapının güçlenmesini ve gelişmesini sağlamaktır.

Modern yükseköğretim kurumu, sadece düne ve bugüne değil 21. yüzyılın Türkiye'ye oluşturacağı problemleri, ihtiyaç ve talepleri de göz önüne alarak kendine yüklenen görevleri etkin şekilde kullanabilmelidir. Topluma insan yetiştiren kurum, üzerine düşen görevlerin farkında olmalı ve etkin çalışmalarda aktif rol üstlenmelidir. Nitelikli eğitim vermeye çalışırken de kurum çalışanları, öğretim üyeleri dışında öğrencilerinin taleplerini de eksiksiz yerine getirebilmelidir. Bu görevlerini gerçekleştirebilmesi için araştırmalarda ve eğitimde kaliteye önem vermeli, nitelikli eğitimden taviz vermemeli, tüm imkânlarını öğrenciye sunabilmelidir. Buna bağlı olarak göreve yeni başlayan, deneyime ihtiyaç duyan, atanılan coğrafyaya yabancı olan öğretmenler, yetiştirildikleri üniversitelerde karşılaşacakları her türlü probleme, deneyimsizliğe, soruna rağmen bunların üstesinden gelmeyi başarmış olacaklardır. Kartal vd., (2017) de bu amaçla gerçekleştirdikleri araştırmada kırsalda görev yapan öğretmenlerin mentorluk uygulamalarına gereksinimlerini belirlenmeye çalışmışlar ve öğretmenlerin mesleki

gelişimlerinin desteklenmesinin önemini vurgulamışlardır. Aday öğretmenlerin rehber öğretmenleri hakkındaki görüşlerini ortaya koymak amacıyla yapılan Ercan ve Aksu (2022)'nin çalışmasında, aday öğretmenlerin rehber öğretmenlerinin özellikleri, rehber öğretmen seçiminde izlenmesi gereken yol, rehber öğretmenin sağlayacağı yararlar ve rehberlik görevini nasıl yerine getirdiği gibi konularda olumlu ve olumsuz görüşlerini ifade ettikleri tespit edilmiştir.

Yükseköğretim sistemi ülkemizde üniversite sayısındaki artışa paralel olarak son yıllarda büyük bir değişim ve ilerleme kaydetmiştir. Fakat bu değişim ve ilerlemeye paralel olarak meydana gelen değişimleri, bu etkilerin sonuçlarını ve oluşan sorunları, eksiklikleri inceleyen çalışma sayısı çok azdır (Gök ve Gümüş, 2015; Özoğlu vd., 2015). Yirci vd., (2016) çalışmalarında üniversitelerde lisansüstü eğitim gören öğrencileri, akademik kariyere hazırlamak için mentorun bilginin kaynağı ve ayrıca yol gösterici rolünü vurgulayarak danışmanın, deneyimlerini paylaşarak bireyi yetiştirmede etkin bir rol üstlendiğini dile getirir. Tümen ve Bahçeci (2020)'nin çalışmasında bireylere bakış açısı kazandıran etkinlik örneklerine yer verilmiş ve öğrencilerin kişisel performanslarını artırmak adına uygulamalar aşama aşama gösterilmiştir.

Dünyada birçok üniversitede formal mentorluk programının uygulandığı görülmektedir (Bean vd., 2008). Bu üniversitelerde birçok alanda araştırma görevlisi yetiştiren programlar mevcuttur. Bu programlar ile araştırma görevlilerinin üniversite dışında da birçok eksiklikleri giderilmekte ve onların gelişimlerine destek olunmaktadır. Destek sağlayan bu sisteme "mentorluk", eksiklikleri giderilen araştırma görevlileriyle ilgilenen onları alanda yetiştiren kişilere de "mentor" denilmektedir (Güven, 2014). Mentorluk örgütsel gelişime olan katkısı birçok araştırma konusu olarak karşımıza çıkarken (Hennissen vd., 2011; Özdemir, 2012; Payne ve Huffman, 2005) mesleki ve kişisel gelişime olan yararı da yine birçok araştırmanın konusu olmuştur (Fagenson-Eland ve Lu, 2016; Alcocer ve Martinez, 2018; Dirsmith vd., 2015; Rideout ve Windle, 2010).

Türk yükseköğretim sistemine baktığımızda her yıl üniversitede farklı bölümlerde öğrenim gören öğrencilerinin sayısı artmaktadır. Bu öğrencilerin üniversite süreçleri boyunca yaşadıkları kaygıları ortadan kaldıran, problem çözümede çözüm odaklı olmalarını sağlayan, uyum sorunu yaşamadan akranlarıyla iletişime geçen bireyler olarak yetiştirecek, onlara her konuda destek olacak çok yönlü bir sistem şu an için üniversitelerde bulunmamaktadır. Ülkemizde yapılan akademik çalışmalara bakıldığında da bu konunun eksikliği anlaşılmakta, üniversite öğrencilerinin mentorluk ihtiyaçlarına önem verilmediği görülmektedir. Yapılan bu çalışma öğrencilerin ön lisanstan lisansa üniversitenin ilk yıllarından itibaren onları ilgilendiren her türlü konuda, kariyer belirlemede, problem çözebilmede, akademik hedeflere ulaşabilmede, uyum süreciyle başa çıkabilmede rol model olan kişilerden nasıl destek alabildiklerini ve birçok ülkede uygulanmakta olan mentorluk uygulamasına yönelik görüşlerini ortaya koymayı amaçlamaktadır. Ülkemizde yükseköğretimin çeşitli bölümlerinde öğrenim gören öğrencilerin Mentorluk uygulamalarına bakış açıları, öğrenim süreci boyunca ilk günden itibaren öğrencilere yaptığı katkılar, uyum sürecini başarıyla atlatabilme yolları araştırmalarda ele alınan konuların başında gelmektedir. Bu amaçla, ülkemizde bilgi ve teknoloji yuvası üniversitelerin farklı alanlarında karşımıza çıkan mentorluk uygulamalarını ve öğrencilerin bakış açılarını tespit etmek ve sonuçlarını değerlendirmek,

araştırmanın problem durumunu meydana getirmektedir. Bu çalışma ülkemizde yükseköğretimde gerçekleştirilen mentorluk uygulamaları araştırmalarına farklı bir bakış açısı katacaktır.

Dünyada çoğu üniversitede rehberlik ve öğrenci işleri adı altında mentorluk uygulamalarına titizlikle yer verilmektedir. Türk yükseköğretim sisteminde ise bu uygulamalar bazı özel üniversitelerde öğrenci rehberlik ve danışmanlık hizmetleri adı altında gerçekleştirilmektedir. Türk yükseköğretim sisteminde, çeşitli uygulama şekilleriyle karşımıza çıkan mentorluk faaliyetlerinin öğrencileri ne derece etkiledikleri, hangi durumda karşılına çıkabildiği, eksiklerini nasıl giderebildiği konusu araştırmayı gerekli kılmaktadır. Araştırmada amaç, yükseköğretimde öğrencilerin mentorluk uygulamalarına bakış açılarını belirlemek, yükseköğretim öğrenci mentorluk ölçeğinin Türkiye’de üniversitelerde kullanımını sağlamaktır. Mentorluk uygulamalarının da önünü açabilecek bu çalışmayla farklı kültüre sahip öğrencilerin bu ölçeğin uygulanabilirliğini ve uyumunu tespit edecektir. Araştırma ayrıca mentorluk uygulamasını tüm çeşitliliğiyle üniversitelerde artırmayı ve bireylerin mentorluğa ilişkin yeterliliklerini de belirlemeyi hedeflemektedir. Böylelikle lisans ve ön lisans öğrencilerinin özgüvenlerini artırma, kendini gerçekleştirme, yeterliliklerinin farkına varma, motivasyon sağlama süreçleri mentor desteği sayesinde gerçekleşecek ve öğrencilerin üniversitede akademik hayata uyumlu bir şekilde katılımları sağlanacaktır. Bu çerçevede belirlenen alt amaçlar aşağıda verilmiştir.

1. Üniversitede öğrenim gören öğrencilerin Yükseköğretimde mentorluk uygulamalarına bakış açıları cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir farklılığa neden olmakta mıdır?
2. Üniversitede öğrenim gören öğrencilerin Yükseköğretimde mentorluk uygulamalarına bakış açıları bölüm değişkenine göre anlamlı bir farklılığa neden olmakta mıdır?

21.yy yeterliliğinde dijital çağın şartlarına uyum sağlayabilmek için kişilerin ilgi ve yeteneklerine uygun, gerekli yöntem ve teknikleri uygulayan yaklaşımların gelişmesine ortam sağlamak ya da var olan yaklaşımları eğitime uyarlamak zorunlu bir hal almıştır (Özdemir, 2016). Mentorluk programına katılan öğrencilerin akademik başarılarının arttığı somut verilerle kanıtlanmıştır. Bu durum, kurum açısından kaliteli öğretim süreçleri ve yüksek öğrenci başarısı anlamına gelmektedir. Ülkemizde yükseköğretimde mentorluk ile ilgili çalışmaları her geçen gün artmaktadır. Yükseköğretimde yapılan çalışmalar özellikle araştırma görevlileri ve diğer akademisyenlere yönelik çalışmalardır. Üniversite öğrencilerine yönelik sadece birkaç çalışma yapılmıştır.

Araştırma, yükseköğretimde mentorluk kavramının teorik örnek uygulamalarla zenginleştirilmesi, alan uzmanlarının çeşitli imkanlar doğrultusunda bir platformda sunulması ve örnek uygulamaların olmayışından kaynaklanan eksikliklerin giderilmesi noktasında önem taşımaktadır. Yükseköğretimde mentorluk ölçeğinin geçerlik ve güvenirlik çalışmaları yapılarak uygunluğu daha önceden tespit edilmiştir. Uygunluğu tespit edilen ölçek üniversitede farklı araştırmaların da alana kazandırılmasını sağlayacaktır.

YÖNTEM

Araştırmanın Modeli

Araştırmada, bir devlet üniversitesinin 2019–2020 eğitim - öğretim yılında farklı bölümlerde öğrenim gören öğrencilerin mentorluğa bakış açıları ve mentorluk uygulamalarının boyutları değişkenler açısından karşılaştırılmaktadır. Betimsel bir çalışma olan bu araştırma “tarama modeli”nde (Karasar, 2005) kullanılmıştır. Anket tekniği kullanılan çalışmada toplam 25 sorudan meydana gelen 5'li Likert ölçeği kullanılmıştır.

Evren ve Örneklem

Türkiye'de yükseköğrenim gören öğrenciler, bu çalışmanın evrenini oluştururken, örneklem, etik kurul izni alınan bir üniversitenin Çocuk Gelişimi, Beslenme ve Diyetetik, Hemşirelik, Sosyal Hizmet Bölümleri ile İslami İlimler Fakültesi ve Mühendislik Fakültesi'nde öğrenim gören toplam 270 üniversite öğrencisinden (186 kadın, 84 erkek) oluşmaktadır. Bu çalışmada, kolay ulaşılabılır durum örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Araştırmacı, hız ve kolaylık sağlayan bu yöntemle, gönüllülük esasına dayalı olarak ölçeğin uygulanmasını kabul eden ve araştırmacının kolay ulaşabildiği belirli bölümlerde toplam 270 öğrenciden oluşan bir çalışma grubu oluşturmuştur.

Veri Toplama Araçları

Veri toplama aracı olarak yükseköğretimde mentorluk yeterliliğine ilişkin ölçek kullanılmıştır. Yükseköğretim öğrenci mentorluk ölçeği (YÖMÖ): 2009 yılında Crisp'in yapmış olduğu bir akademik çalışmada geliştirilmiştir. Gök ve Aydın (2017)'in tarafından Türk yükseköğretim sisteminde okuyan öğrencilere uyarlanan ve 25 maddeden oluşan bu ölçek; psikolojik ve duygusal destek, akademik alan bilgisi, kariyer ve yükselme desteği, rol modelin varlığı olmak üzere dört alt boyuttan oluşmaktadır. Kullanılan bu ölçeğin güvenilirliğini sınamak için alan yazında birçok farklı kaynaktan da başarılı bir şekilde kullanılan Cronbach Alfa Güvenirlik Katsayısı belirlenmiştir (Büyüköztürk, 2007). Ölçeğin güvenilirliğine yönelik olarak, Cronbach Alpha katsayısı kullanılmıştır. Ölçeğin tamamının Cronbach alfa güvenirliliği ise .95'dir. Alt boyutların güvenirlilik katsayıları sırasıyla .84, .80, .77, .80 olarak hesaplanmıştır. Ayrıca ankete katılan 270 öğrencinin cinsiyet ve bölüm değişkenine göre mentorluk algılarında anlamlı bir farkın varlığını tespit etmek için Anova testi ve t testi uygulanmıştır.

Verilerin Toplanması

2009 yılında Crisp'in geliştirdiği, Gök ve Aydın (2017)'in uyarladığı YÖMÖ ölçeği için Üniversiteden gerekli izinler alındıktan sonra anketin uygulanacağı bölümlere karar verilmiştir. Verilerin güvenirliliği açısından ölçeği farklı alanlara uygulamaya ve örneklem büyüklüğüne önem verilmiştir. Araştırma 2019–2020 eğitim - öğretim yılında yapılmıştır. Bir il merkezinde öğrenim gören 270 öğrencinin mentorluk kavramına yönelik görüşleriyle ve “Yükseköğretimde Öğrenci Mentorluk Ölçeği” ile elde edilen veriler ile sınırlandırılmıştır.

Verilerin Analizi

Anket formlarından elde edilen verilerin değerlendirilmesinde SPSS programı başarılı bir şekilde kullanılmıştır. Bu çalışmada kullanılan Mentorluk ölçeği ile ilgili güvenilirlik ve geçerlilik analizleri yapılmıştır ve kullanılan ölçeğin güvenilirlik değeri .95 çıkmıştır. İki bölümden oluşan ankette katılım sağlayan bireylerin dürüst cevaplar verebilmeleri adına ad ve soyad bölümü konulmamıştır. Anketin ilk bölümde katılımcıların cinsiyeti ve hangi fakülte, yüksekokul veya bölümde olduğu gibi demografik sorular sorulmuştur, ikinci bölümde ise kişinin mentorluk kavramına bakış açısı, mentorluğun akademik kariyer ve mesleki gelişime olan etkisi, kişisel kariyer gelişim sürecine katkısını ortaya koyan 25 soru bulunmaktadır. Anket çalışması sonucunda toplanan 270 veri gerekli sayıtları karşılamış ve analiz yapmak için yeterli olarak değerlendirilmiştir. Bu çalışmada cinsiyet değişkenine göre üniversite öğrencilerinin mentorluk uygulamalarına bakış açılarını belirlemek amacıyla t testi, öğrenim gördükleri okul değişkenine göre Anova testi aralarında anlamlı bir fark olup olmadığını tespit etmek amacıyla uygulanmıştır.

BULGULAR

Bu bölümde 2009 yılında Crisp'in geliştirdiği, Gök ve Aydın (2017)'in uyarladığı YÖMÖ ölçeğinin örneklemini betimlemek amacıyla yer verilen değişkenlere ait frekans ve yüzde değerleri karşılaştırılmış ve incelenmiştir. Bu bölümde araştırma sürecinde oluşan verilerin çözümlemesi ve bu sonuçlara ilişkin ortaya çıkan bulgular bulunmaktadır. Araştırma verilerinin sonuçları için anlamlılık düzeyi $p < .05$ olarak kabul edilmiştir. Tablo 1'de öğrencilerin ölçeğe katılım oranları verilmiştir.

Tablo 1. Ölçek Katılım Oranı

Cinsiyet	n	%
Erkek	84	31,1
Kadın	186	68,9
Toplam	270	100,0

Tablo 1'in Cinsiyet değerine göre ölçek katılım oranının betimsel analiz sonucuna göre, tüm katılımcıların 186'sı (%68,9) kadın iken, katılımcıların 84'ü (%31,1) erkeklerden oluşmaktadır. Örneklemin seçildiği fakülte ve bölümleri kadın adayların daha fazla tercih etmesinden dolayı kadın-erkek arasındaki fark 102 kişi olmuştur ve kadın katılımcıların sayısının daha fazla olduğu tespit edilmiştir. Tablo 2'de ankete katılan öğrencilerin bölümlere göre dağılımları görülmektedir.

Tablo 2. Öğrencilerin Bölümlere Göre Dağılımı

Bölüm	f	%
Beslenme ve Diyetetik Bölümü	50	18,5
Çocuk Gelişimi Bölümü	48	17,8
Hemşirelik Bölümü	43	15,9
İslami İlimler Fakültesi	30	11,1
Mühendislik Fakültesi	39	14,4
Sosyal Hizmet Bölümü	60	22,2
Toplam	270	100,0

Tablo 2’den de anlaşıldığı gibi araştırmaya İslami İlimler Fakültesi 30, Mühendislik Fakültesi 39, Hemşirelik Bölümü 43, Çocuk Gelişimi Bölümü 48, Beslenme ve Diyetetik Bölümü 50, Sosyal Hizmet Bölümü 60 öğrenciyle katılarak ölçek için gerekli analizler uygulanmıştır.

Kaiser Mayer Olkin (KMO) testi yapılacak ölçeklerde analiz için uygulanan örneklemin yeterlilik düzeyini açıklar. 0 ile 1 arasında değerler alan KMO testinin, faktör analizine uygunluğu için .50 den büyük olmasına ve 1’e olan yakınlığına göre doğrulanır.

Değişkenler arasındaki korelasyonun yeterlilik düzeyine ve birim matris olup olmadığına karar verir vermek için Bartlett testi kullanılır. Bu testin faktör analizine uygunluğu için $p < .05$ olması gerekmektedir. Ölçeğin örneklem büyüklüğünün ve değişkenler arası korelasyonun yeterli olup olmadığını tespit etmek amacıyla KMO and Bartlett's Test uygulanmıştır. Tablo 3’te KMO ve Bartlett's Test sonuçları görülmektedir.

Tablo 3. KMO ve Bartlett's Testi

Kaiser-Meyer-Olkin ölçümü		,951
Bartlett's Testi ölçümü	Ki-Kare değeri	3793,947
	df	300
	Sig.	,000

Tablo 3’te analiz edildiği gibi KMO ve Bartlett değerleri faktör analizi için uygundur. KMO ölçütü farklı aralıklara göre nitelendirilmiştir. Bunlar; mükemmel için .9 - 1.0 arasında, çok iyi için .8 - .89 arasında, iyi için .7 - .79 arasında, orta için .6 - .69 arasında, zayıf için .5 - .59 arasında ve son olarak veri setinin faktör analizi için uygun olmadığını .5’in altında olduğunda göstermektedir (Aydın, 2007). Buna göre KMO $>.6$ ve Bartlett’in küresellik testi sonucu anlamlı ($p < .5$) olmalıdır. Yapılan analizler sonucu incelenecek maddelerin örneklem yeterliliği katsayısı Tablo 5’te belirtildiği gibi .949 çıkmıştır. Elde edilen sonuçlar örneklem büyüklüğünün uygunluğunu ve değişkenler arası korelasyonun yeterli olduğunu yani faktör analizi yapabileceğimizi göstermektedir. Tablo 4’te ankete katılım örneklem büyüklüğü görülmektedir.

Tablo 4. Örneklem Büyüklüğü

Örneklem büyüklüğü	N	%
Toplam	270	100,0

Tablo 4’e göre örneklem sayısı istenilen düzeydedir. Literatürde, değişken sayısı fazla büyük olmadığında, örneklem büyüklüğü olarak 100 ile 200 arası yeterli görülmektedir. Az sayıda belirgin faktör olması durumunda ilişki durumlarına bakılır, eğer güçlü ve güvenilir ilişkiler varsa, örneklem büyüklüğü 50 olarak kararlaştırılabilir (Tabachnick ve Fideli, 2001). 200 kişilik örneklemin yeterli olacağını savunan Kline (1994) güvenilir faktörler çıkartmak ve verilerden daha iyi sonuçlar elde edebilmek büyük örnekleme çalışmanın faydalı olacağını savunmaktadır. Bu istatistiklere göre örneklemimizin sayısı gayet normaldir. Örneklem büyüklüğü istenilen kriterler arasındadır (270). Tablo 5’te Cronbach Alpha güvenilirlik analizi için elde edilen istatistikler görülmektedir.

Tablo 5. Güvenirlik analizi

Cronbach's Alpha	n
,951	25

Tablo 5'te görüldüğü gibi ölçeğin güvenirliliğini belirlemek için Cronbach Alpha katsayısı hesaplanmıştır. Güvenirlik 0 ile 1 arasında değer alır. Bir ölçme aracıyla ölçülen verilerin tutarlı olması veya tesadüfi hatalardan arınık olması gerekir. Buna göre 25 maddeden oluşan anket sorularından elde edilen verilerin Cronbach Alpha ölçümüne göre, 0.951 olarak hesaplanmış ve böylelikle oldukça yüksek bir güvenirlik yüzdesine ulaşılmıştır. Bu sonuç da maddelerin tamamının çok iyi derecede güvenilir olduğunu göstermektedir. Tablo 6'da maddelerin toplam istatistiği verilmiştir.

Tablo 6. Yükseköğretim Öğrenci Mentorluk Ölçeği" Puanlarının Cinsiyet göre Karşılaştırılması

Cinsiyet	n	\bar{x}	ss	sd	t	p
Kadın	186	83,0538	20,78896	1,52432	2,448	,015
Erkek	84	76,1667	22,69485	2,47621		

Yükseköğretim Öğrenci Mentorluk Ölçeği, üniversite öğrencilerinin t testi sonucuna göre, üniversite öğrencilerinin mentorluk kavramına ilişkin algılarının cinsiyet değişkeni bakımından anlamlı sonuçlar vermiştir. Analiz sonucunda, kız öğrencilerin yükseköğretimdeki mentorluk algıları, erkek öğrencilere göre daha fazladır. Böylelikle öğrencilerin mentorluk uygulamalarına ilişkin farklılıkları tespit etmek amacıyla yapılan t testi anlamlı çıkmıştır ($p < .05$).

Üniversite öğrencilerinin yükseköğretimdeki mentorluk algılarına ilişkin algılarının bölüm değişkeni açısından karşılaştırması yapılmıştır. Bu amaçla, varyans (ANOVA) analizi yapılmış ve analiz sonuçları Tablo 7'de verilmiştir.

Tablo 7. Yükseköğretim Öğrenci Mentorluk Ölçeğinin Bölüm Değişkenine Göre Varyans (ANOVA) Analizi

	Kareler Toplamı	df	Kareler Ortalaması	F	p
Gruplar Arası	7498,376	5	1499,675	3,357	,006
Grup içi	117949,491	264	446,778		
Toplam	125447,867	269			

Yükseköğretim öğrenci mentorluk ölçeği üniversite öğrencilerinin bölüm değişkenine göre varyans (ANOVA) analizi ile karşılaştırılmıştır. Yapılan analizde, üniversite öğrencilerinin mentorluk uygulamalarına ilişkin algılarının öğrenim gördükleri bölüm değişkenine göre farklılaştığı anlaşılmıştır. ($F(5-264)=3,357$, $p < .05$) Farklılaşmanın en fazla olduğu bölümler Çocuk Gelişimi bölümü ile Mühendislik Fakültesi öğrencileri arasında olduğu Scheffe testi ile analiz edilmiştir.

TARTIŞMA ve SONUÇ

Yükseköğretim kurumlarında akreditasyon çalışmalarına verilen önem gün geçtikçe artmaktadır. Çünkü akreditasyon çalışmaları öz değerlendirme ve dış değerlendirmelere olanak sağladığı için kurumlar tarafından tercih edilmektedir. Türkiye'de yer alan üniversitelerde bu değerlendirmelerin önemsendiği ve mükemmelliğe

ulaşma adına çeşitli yaklaşımlarda bulunulduğu görülmektedir. Kendini her geçen gün yenilemeye çalışan, yetkin ğretim elemanları yetiştirmek için işbirliği içinde bulunan yükseköğretim kurumları, mentorluk faaliyetlerinde de açılım göstermektedir. Günümüzde n lisanstan doktora kadar uygulanmaya başlayan mentorluk faaliyetleri öğrenciler, ğretim yeleri ve ğretim elemanları tarafından sık kullanılır hale gelmiştir. Eğitimde standartları yükseltmek ve kaliteyi artırma adına mentorluk anlayışının yaygınlaşması için uygulamalar gerçekleştiren bireylerin gerekli yetkinliklere sahip olmaları tercih edilmektedir. Bireyleri hayata hazırlayan ve donanımlı olarak yetiştiren yükseköğretim kurumlarının akademide yaşanılan sorunların üstesinden gelebilmelerine yardımcı olması gerekmektedir. Böylelikle mentorluk yetkinliklerine sahip bireylerin artmasıyla bu sorunlar aşılacak, niversiteler hem akademik kariyer hem de kişisel gelişimde büyük önem kazanmış olacaktır. Yapılan araştırmalarda Türkiye'deki üniversitelerde mentorluk uygulamaları ile yetiştirilen ğrenci programı tespit edilmemiştir. Gelecekte kurumlarda olağan durum ile olması gereken durumun analizi ve tüm kademedeki ğretim elemanlarının mentorluk yetkinliğine sahip olup olmamalarını belirlemek için lme araçlarının geliştirilmesi tavsiye edilmektedir. Üniversitelerin eğitim kademesinde görev alan ğretim elemanlarına ve her bir öğrenciye ihtiyaç duydukları mentorluk eğitimlerinin verilmesi ve devamlılığının sağlanması için çeşitli mentorluk programlarının yerine getirilmesine yönelik çalışmaların yapılması, yükseköğretimin kalitesini ciddi oranda artıracaktır.

Bu çalışmada, bir devlet niversitesinde n lisans ve lisans düzeyinde öğrenim gören öğrencilerin görüşlerine göre, Yükseköğretimde mentorluk düzeyini belirlemek için Crisp (2009) tarafından geliştirilmiş Yükseköğretim ğrenci Mentorluk lği'nin (YM) çeşitli değişkenler açısından incelenmesi sağlanmıştır. Gök ve Aydın'ın (2017) alışmalarında kullanmış olduğumuz ölçek, alan uzmanları tarafından Türkçe 'ye çevrilmiştir. Türkçe 'ye uyarlanan ölçeğin Türk Yükseköğretim sisteminde okuyan öğrencilere ne kadar uyumlu olduğunu araştırmak için çalışmamızda geçerlik ve güvenirlik analizleri yapılmıştır. Ölçeğin uyumluluğunun geçerlik ve güvenirlik çalışmasında güvenirliğini saptamak için Cronbach Alpha katsayısı hesaplanmış, Yapılan istatistikler sonucu ölçeğin güvenirlik katsayısı 0.951 olarak hesaplanmıştır. Tezbaşaran (1990)'ın da belirttiği gibi yapılacak çalışmalarda lme araçlarında kullanılabilir güvenirlik katsayısının 0.70 olması dikkate alındığında araştırmada kullanılan ölçeğin güvenirlik düzeyinin oldukça yeterlidir. YM'nn Türk kültürüne uygunluğunun da belirlenmesi için yapılan bu çalışmada, öncelikle AFA yapılmıştır.

Katılımcıların %69'u kadın, %31'i erkektir. AFA ölçeğin yapı geçerliğini belirlemek için kullanılmış ve KMO .951 ve Barlett testi χ^2 değeri ise 3793,947($p < .001$) olarak tespit edilmiştir. Ölçeğin güvenirliğini belirlemek için yapılan toplam iç tutarlılık katsayısının .91 olduğu ve ölçeğin iç tutarlılığa sahip olduğu tespit edilmiştir. Böylelikle YM leğinin geçerli ve güvenilir bir lme aracı olduğu Gök, E., & Aydın, B. (2017)'in da kanıtlandığı gibi benzer sonuçlarla desteklenmiştir.

AFA için verilerin uygunluğu KMO ve Barlett Sphericity testi ile değerlendirilmiştir. KMO değeri, 270 niversite ğrenci verisi için mkemmell (0.951) olarak hesaplanmıştır. Ayrıca Barlett Sphericity test sonuçları da anlamlı olarak tespit edilmiştir. Veri setlerinin AFA için uygunluğu okluk vd., (2012)'nin de belirttiği gibi n koşullarını sağlamaktadır.

Araştırma yapılan üniversite öğrencilerinin mentorluk kavramına ilişkin algılarında, cinsiyet değişkeni açısından anlamlı sonuçlar elde edilmiştir. Yapılan istatistikî analiz sonucuna göre, kız öğrencilerin yükseköğretimdeki mentorluk algıları, erkek öğrencilere göre daha fazladır. Öğrencilerin mentorluk uygulamalarına ilişkin ortalamaları arasında farklılığı ortaya çıkarmak amacıyla yapılan t testi anlamlı çıkmıştır ($p<.05$). Girgin (2016) in yaptığı çalışmada da mentörlük ile cinsiyet arasında anlamlı bir farklılık tespit edilirken Pala (2017) yürüttüğü çalışmada durum değişmekte, mentörlük ve cinsiyet arasında anlamlı bir fark tespit edilememiştir. Buna bağlı olarak araştırma için seçilen üniversitelerde sosyo-kültürel ve ekonomik düzeylerinin cinsiyet değişkenine etki ettiğini söyleyebiliriz. Ayrıca ölçeğin uygulanacağı örneklem de bu duruma etki ettiği için kadın ve erkek öğrenci sayısında önceden planlama yapılarak eşitlik sağlanmalıdır. Bu durum analizlerin geçerlik ve güvenilirliğini etkileyecektir.

Yükseköğretim öğrenci mentorluk ölçeği üniversite öğrencilerinin bölüm değişkenine göre varyans (ANOVA) analizi ile karşılaştırılmıştır. Yapılan analizde, üniversite öğrencilerinin mentorluk uygulamalarına ilişkin algılarının öğrenim gördükleri bölüm değişkenine göre farklılaştığı anlaşılmıştır. ($F(5-264)=3,357$, $p>.05$) Farklılaşmanın en fazla olduğu bölümler Çocuk Gelişimi bölümü ile Mühendislik Fakültesi öğrencileri arasında olduğu Scheffe testi ile analiz edilmiştir. Bu sonuçlara dayalı olarak uygulama gerektiren dersleri alan Sağlık MYO ve Mühendislik bölümleri mentörlük algısının yüksek olduğu bölümler olarak karşımıza çıkmaktadır. Gümüş (2015)'ün çalışmasının bölüm değişkeni sonuçları da çalışmamızla benzerlik göstermektedir. Yıldırım ve Yılmaz (2013)'in çalışmasında araştırmaya katılanların mezun oldukları fakülte ile mentörlük algısı arasında anlamlı bir farklılık tespit edilememiştir.

ÖNERİLER

Ülkemizde üniversitelerde öğrencilerin hem kişisel boyutta hem de akademik ve kariyer boyutunda, öz yeterliğini geliştirmede mentorluk uygulamalarına ihtiyaç her geçen gün artmaktadır. Bu ihtiyacın en kısa zamanda çözüme kavuşması gerekmektedir. YÖK'ün atacağı adım sayesinde bu uygulamalar alanında uzman bireylerle geleceğe umutla bakan bireyler yetiştirecektir. Bu öğrencilere mentorluk deneyimi kazandırırken, ait olduğu etnik grup, kültürel farklılıklar ve bireysel özellikler göz önünde bulundurulmalıdır. Buna bağlı olarak geçerliği ve güvenilirliği tespit edilen ve iyi uyum gösterdiği diğer çalışmalarla da kanıtlanan ölçek farklı üniversitelerde ve farklı bölümlerde daha fazla örnekleme uygulanabilir. Türk etnik yapısına uygunluğu da Gök ve Aydın (2017)'in çalışmasıyla tespit edilen ölçekte kolay örneklem yolunun kullanılması ve incelen üniversitenin bütün fakülte ve meslek yüksekokullarında uygulanmaması öncelikli sınırlılıklar arasındadır. Ölçeğin, yapılacak çalışmalarda farklı üniversite ve fakültelerde öğrenim gören öğrencilere uygulanması ve sonuçların elde edilen ölçek sonuçlarıyla karşılaştırılması önerilmektedir. Öğrencilere mentorluk programlarının faydaları hakkında bilgilendirme yapılması, onların programlara aktif katılımını sağlayabilir. Ayrıca, mentorluk programlarının daha kapsayıcı ve çeşitlilik odaklı olması önemlidir. Farklı kültürel, cinsiyet ve sosyoekonomik geçmişe sahip öğrencilerin ihtiyaçlarına uygun olarak tasarlanan mentorluk programları, daha fazla öğrencinin bu destekten faydalanmasını sağlayabilir. Mentorluk programlarına katılacak mentorların da iyi bir eğitmen

geçirilmesi ve sürekli desteklenmesi önemlidir. Mentorluk becerilerini geliştirmek, etkili iletişim kurmak ve öğrencilere güven vermek için mentorlara yönelik düzenli eğitimler verilmelidir.

Etik Metni

Bu makalede dergi yazım kurallarına, yayın ilkelerine, araştırma ve yayın etiği kurallarına, dergi etik kurallarına uyulmuştur. Makale ile ilgili doğabilecek her türlü ihlallerde sorumluluk yazar(lar)a aittir. Makalenin etik kurul izni Bitlis Eren Üniversitesi, Etik İlkeleri ve Etik Kurulu tarafınca 06/10/2020 tarih ve 2020/08-VII sayılı kararı ile alınmıştır.

Yazar(lar)ın Katkı Oranı Beyanı: Bu çalışmada birinci yazarın katkı oranı %50, ikinci yazarın katkı oranı %50'dir.

KAYNAKÇA

- Alcocer, L. F. & Martinez, A. (2018). Mentoring Hispanic students: A literature review. *Journal of Hispanic Higher Education*, 17(4), 393-401. <https://doi.org/10.1177/1538192717705700>
- Bakioğlu, A. & Yaman, E. (2004). Araştırma görevlilerinin kariyer gelişimleri: Engeller ve çözümler. *Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi*, 20(20), 1-20.
- Bean, N. M., Lucas, L. & Hyers, L. L. (2014). Mentoring in higher education should be the norm to assure success: Lessons learned from the faculty mentoring program, West Chester University, 2008–2011. *Mentoring & Tutoring: Partnership in Learning*, 22(1), 56-73. <https://doi.org/10.1080/13611267.2014.882606>
- Büyüköztürk, Ş. (2007). Sosyal Bilimler için Veri Analizi El Kitabı. Pegem Akademik Yayıncılık.
- Camveren, H. & Vatan, F. (2018). Yükseköğretimde mentorluk yetkinliği ve faydaları. *Hemşirelikte Eğitim ve Araştırma Dergisi*, 15(4), 256-261. <https://doi.org/10.5222/HEAD.2018.256>
- Crisp, G. (2009). Conceptualization and initial validation of the College Student Mentoring Scale (CSMS). *Journal of College Student Development*, 50(2), 177-194. <https://doi.org/10.1353/csd.0.0061>
- Crisp, G. & Cruz, I. (2009). Mentoring college students: A critical review of the literature between 1990 and 2007. *Research in Higher Education*, 50, 525-545. <https://doi.org/10.1007/s11162-009-9130-2>
- Çokluk, Ö., Şekercioğlu, G. & Büyüköztürk, Ş. (2012). *Sosyal bilimler için çok değişkenli istatistik: SPSS ve LISREL uygulamaları* (Vol. 2). Pegem Akademik Yayıncılık.
- Dirsmith, M. W., Covalski, M. A., & Samuel, S. (2015). On being professional in the 21st century: An empirically informed essay. *Auditing: A Journal of Practice & Theory*, 34(2), 167-200. <https://doi.org/10.2308/ajpt-50698>
- Ercan, F. & Aksu A. (2022). Eğitimde Mentorluk. *Pearson Journal*, 7(21), 108-133. <https://doi.org/10.46872/pj.588>
- Fagenson-Eland, E. & Lu, R. Y. (2016). Virtual mentoring. In *The Situational Mentor* (pp. 148-159). Routledge.

- Girgin, R. (2016). Yönetici mentörlüğü ve kariyer tatmini ile örgütsel bağlılık arasındaki ilişki (Yüksek lisans tezi). İstanbul Arel Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Gök, E. & Aydın, B. (2017). Yükseköğretim öğrenci mentorluk ölçeği geliştirme yolunda pilot bir çalışma. *Kırıkkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 7(1), 107-120.
- Gök, E. & Gümüş, S. (2015). *Akademik bir alan olarak yükseköğretim yönetimi* (pp. 3-25), Türkiye’de Yükseköğretim: Alanı, Kapsamı ve Uygulamaları, Pegem Akademik Yayıncılık.
- Gümüş, B. (2015). Eğitim yöneticilerinin mentorluk rollerinin bazı değişkenler açısından incelenmesi. [Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi]. Yeditepe Üniversitesi
- Güven E. (2014). *Araştırma görevlilerinin danışmanları ile ilişkilerinin mentorluk bağlamında değerlendirilmesi* [Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi]. Sakarya Üniversitesi
- Hennissen, P., Crasborn, F., Brouwer, N., Korthagen, F. & Bergen, T. (2011). Clarifying pre-service teacher perceptions of mentor teachers’ developing use of mentoring skills. *Teaching and teacher education*, 27(6), 1049-1058. <https://doi.org/10.1016/j.tate.2011.03.009>
- Karasar, N. (2005). Bilimsel araştırma yöntemi. (15. baskı). Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Kartal, S. E., Özdemir, T. Y. & Yirci, R. (2017). Mentorship needs of early career teachers working in rural regions. *Turkish Journal of Education*, 6(1), 30-40. <https://doi.org/10.19128/turje.284833>
- Kline, P. (1994). An Easy Guide to Factor Analysis. New York: Routledge.
- Özdemir, S. (2016). *Tersine hamilik (Mentorluk) ile ilgili bir inceleme: Araştırma görevlileri örnek olayı* [Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi]. Sakarya Üniversitesi.
- Özdemir, T.Y. (2016). *İl eğitim denetmen ve yardımcılarının mesleki gelişimlerini devam ettirmede e-mentorluk modeli* [Yayınlanmamış Doktora Tezi]. Fırat Üniversitesi.
- Özdemir, T. Y. & Özan, M. B. (2013). E-mentorluk sürecinin mente başarısına etkisi. *Bartın University Journal of Faculty of Education*, 2(1), 170-186.
- Özoğlu, M., Gür, B. S. & Gümüş, S. (2016). Rapid expansion of higher education in Turkey: The challenges of recently established public universities (2006–2013). *Higher Education Policy*, 29, 21-39. <https://doi:10.1057/hep.2015.7>.
- Pala, A. (2017). MEB ilkokul ve ortaokul eğitim kurumlarına atanan aday öğretmenlere uygulanan mentorluk süreci. [Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi]. Gaziantep Üniversitesi
- Payne, S. C. & Huffman, A. H. (2005). A longitudinal examination of the influence of mentoring on organizational commitment and turnover. *Academy of Management journal*, 48(1), 158-168. <https://doi.org/10.5465/amj.2005.15993166>
- Rideout, G. & Windle, S. (2010). Beginning Teachers’pupil Control Ideologies: An Empirical Examination of The Impact of Beliefs About Education, Mentorship, Induction, and Principal Leadership Style. *Canadian Journal of Educational Administration and Policy*, (104).
- Tabachnick, B. G., Fidell, L. S., & Ullman, J. B. (2013). *Using multivariate statistics* (pp. 497-516). Boston, MA: pearson.
- Terzioğlu, T. (1995). “Üniversite Yasası İçin Bir Öneri”, Bilimsel Toplantı Serileri. TÜBA Yayınları.
- Tezbasaran, A. (1997). Likert tipi ölçek geliştirme kılavuzu. *Baskı, Ankara, Türk Psikologlar Derneği Yayınları*.

- Tümen, T. & Bahçeci, F. (2020). E-Mentorluk Programları Kapsamında Gerçekleştirilen Etkinlik Örnekleri (s:133-150), *Eğitim Bilimleri Alanında Elektronik Mentorluk*. Pegem Akademi.
- Wilson, J. A. & Elman, N. S. (1990). Organizational benefits of mentoring. *Academy of Management Perspectives*, 4(4), 88-94. <https://doi.org/10.5465/ame.1990.4277215>
- Yıldırım, R. & Yılmaz, E. (2013). Okul yöneticilerinin mentorluk rollerinin okulun akademik başarısı ve bazı değişkenler açısından incelenmesi. *Muğla Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (30), 98-119.
- Yirci, R., Karakose, T., Uygun, H., & Özdemir, T. Y. (2016). Turkish adaptation of the mentorship effectiveness scale: A validity and reliability study. *Eurasia Journal of Mathematics, Science and Technology Education*, 12(4), 82. <https://doi.org/10.12973/eurasia.2016.1440a>